

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Oslo, 04.09.14

Høringsuttalelse vedrørende forslag til endring i opplæringsloven og privatskoleloven – skolebytte i mobbesaker.

Atferdssenteret viser til høringsbrev fra Kunnskapsdepartementet av 6. juni 2014, der departementet ber om uttalelse om forslag til endring i opplæringsloven og privatskoleloven – skolebytte i mobbesaker.

Atferdssenteret har gjennomgått høringsuttalelsen og er i hovedsak enig i de betraktningene denne høringsuttalelsen gir uttrykk for. Det er spesielt viktig at det trekkes frem at det å flytte en elev til en annen skole mot sin vilje, er et inngripende tiltak for eleven det gjelder. Mobberer kan også ha det vanskelig og ikke minst at man ved å flytte mobberer flytter problemet til en ny skole. Det er imidlertid noen forhold som ut i fra Atferdssenterets ståsted og virkeområde mener det er viktig å påpeke.

Andre tiltak

Våre tilbakemeldinger knytter seg særlig til den delen av lovteksten som lyder «Før det blir gjort vedtak om å flytte ein elev, skal ein ha prøvd andre tiltak». Vi mener at det trengs en klarere definisjon av hva som menes med andre tiltak og at dette må ta utgangspunkt i tiltak og metoder som er dokumentert som virksomme i møte med barn og unge som viser alvorlige atferdsproblemer. Det er viktig at problemene i størst mulig grad forebygges og løses innenfor den skolen både mobber og mobbeoffer tilhører. Bytte av skole vil være stigmatiserende og vil også kunne være segregerende for mobber samt føre til en opptrapping av mobberens problemer.

Segregering

Mobberne kan komme fra alle sosiale lag, men vi er spesielt bekymret for at det kan bli lettere å flytte mobbere som allerede tilhører sosialt og økonomisk marginaliserte grupper. Dette vil gjøre en utsatt gruppe enda mer utsatt. Videre er det av stor betydning at skolene i større grad må dokumentere hvilke tiltak som har vært prøvd ut, før en eventuell flytting kommer på tale. Det kan bli å innebære at det er tiltak rettet mot så vel skolens helhetlige læringsmiljø som foreldre og familier. Skoleeier bør be om en slik dokumentasjon, og dette bør være en del av vurderingsgrunnlaget før en elev flyttes til en annen skole.

**NORSK SENTER
FOR STUDIER
AV PROBLEMATFERD
OG INNOVATIV PRAKSIS**

Hvem som kan fatte vedtak om flytting

Under «Gjeldene rett» finner en at enkeltvedtak om flytting av en elev bør gjøres sentralt i kommunen og ikke av den enkelte skole. Vi er av den oppfatning at det er skoleeier (kommunen) som *skal* fatte et slikt vedtak. I slike tilfeller bør man også overveie om PP-tjenesten skal bistå i prosessen selv om det ikke er nødvendig med en sakkyndig vurdering. Det vil også være en fordel at PP-tjenesten deltar aktivt ved en overflytting og eventuelt veileder den nye skolen. Et skoleskifte for elever som mobber, kan være et utgangspunkt for å sette inn virksomme intervensjoner som fremmer en mer positiv utvikling for eleven og forebygger videre mobbeatferd. PP-tjenesten kan også være en viktig støttespiller i forhold til å undersøke om skolen har prøvd andre tiltak og at vedtak om flytting virkelig er siste utvei.

Eleven og foreldrenes deltakelse i prosessen mot eventuell flytting

Et annet forhold som vi ønsker å kommentere, knytter seg til setningen som lyder «Når skolen setter i gang tiltak, bør både foreldrene til eleven(e) som mobber og foreldrene til eleven(e) som blir mobbet tas med i prosessen.» Etter vårt syn må det være et krav til skolene at foreldrene *skal* og ikke *bør* være med i prosessen. Det vil i liten grad være mulig å få til gode tiltak for å avhjelpe alvorlige atferdsproblemer som mobbing eller andre krenkelsener uten at foreldrene er involvert i prosessen. Dette er også et viktig virkemiddel i det å stanse krenkelsene som Departementet selv beskriver i sitt høringsnotat.

Generelt

Atferdssenteret mener det er viktig at helhetssituasjonen til både mobber og mobbeoffer vurderes nøye og at det også kan tilbys tiltak rettet mot familiene. Atferdssenteret har lang erfaring med virkningsfulle tiltak rettet mot foreldre og familier til barn som viser alvorlige atferdsproblemer.

Skoler preget av mobbeproblematikk bør få veiledning og hjelp til å arbeide forbyggende ved bruk av virksomme skoleomfattende tiltaksmodeller, da dette virker reduserende i forhold til den generelle forekomsten av atferdsproblemer i skolen.

Med vennlig hilsen

Terje Christianesen
Administrerende direktør

Frode Heiestad
Spesialrådgiver